

32001L0055

L 212/12

ОФИЦИАЛЕН ВЕСТНИК НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

7.8.2001

ДИРЕКТИВА 2001/55/ЕО НА СЪВЕТА
от 20 юли 2001 година

относно минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица и за мерките за поддържане на баланса между държавите-членки в полагането на усилия за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 63, точка 2, букви а) и б) от него,

като взе предвид предложението на Комисията ⁽¹⁾,

като взе предвид становището на Европейския парламент ⁽²⁾,

като взе предвид становището на Икономическия и социален комитет ⁽³⁾,

като взе предвид становището на Комитета на регионите ⁽⁴⁾,

като има предвид, че:

- (1) Подготовката на обща политика относно предоставянето на убежище, включително общи европейски механизми за предоставяне на убежище, е съставна част от целта на Европейския съюз за постепенно изграждане на зона на свобода, сигурност и правосъдие, която е отворена за онези, които, принудени от обстоятелствата, търсят защита на законно основание на територията на Европейския съюз.
- (2) В Европа през последните години се увеличиха значително случаите на масово навлизане на разселени лица, които не могат да се върнат в тяхната страна по произход. Поради това е наложително създаването на схеми за изключителни ситуации, в които на такива лица незабавно да бъде предоставяна временна закрила.
- (3) В заключението, отнасящо се до разселените лица от конфликта в бивша Югославия, прието от министрите, които отговарят за емиграцията, на техните срещи, проведени в Лондон на 30 ноември и 1 декември 1992 г. и в Копенхаген на 1 и 2 юни 1993 г., държавите-членки и институциите на Общността изразиха тяхната загриженост по отношение на ситуацията с разселените лица.
- (4) На 25 септември 1995 г. Съветът прие Резолюция за разпределяне на тежестта при временно приемане и пребиваване на разселени лица ⁽⁵⁾, а на 4 март 1996 г. прие

Решение 96/198/ПВР относно процедурата за предупреждаване и неотложност при разпределяне на тежестта при временно приемане и пребиваване на разселени лица ⁽⁶⁾.

- (5) Планът за действие на Съвета и на Комисията от 3 декември 1998 г. ⁽⁷⁾ предвижда бързо приемане в съответствие с Договора от Амстердам на минимални стандарти за предоставяне на временна закрила на разселени лица, идващи от трети страни, които не могат да се завърнат в техните държави по произход, както и на мерки за поддържане на баланса между държавите-членки в полаганите от тях усилия за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием.
- (6) На 27 май 1999 г. Съветът прие заключенията относно разселените лица от Косово. Тези заключения призовават Комисията и държавите-членки да се поучат от тяхната реакция по отношение на кризата в Косово с цел предприемането на мерки в съответствие с Договора.
- (7) На своята специална среща, проведена в Тампере на 15 и 16 октомври 1999 г. Европейският съвет призна необходимостта от постигането на споразумение по въпроса за временната закрила на разселени лица на основата на солидарността между държавите-членки.
- (8) Поради това е наложително определянето на минимални стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица и предприемане на мерки за поддържане на баланса между държавите-членки в полаганите от тях усилия за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием.
- (9) Тези стандарти и мерки следва да бъдат свързани и взаимнозависещи, за да се постигне ефективност, съгласуваност и солидарност с оглед предотвратяване на риска от вторични придвижвания. Поради това те следва да бъдат определени в отделен правен инструмент.
- (10) Тази временна закрила следва да бъде съвместима с международните задължения на държавите-членки относно бежанците. По-специално тя не трябва да нарушава възможността за предоставяне на бежански статут, предвидена в Женевската конвенция за статута на бежанците от 28 юли 1951 г., изменена с Нюйоркския протокол от 31 януари 1967 г., който е ратифициран от всички държави-членки.

⁽¹⁾ ОВ С 311 Е, 31.10.2000 г., стр. 251.

⁽²⁾ Становище от 13 март 2001 г. (все още не публикувано в Официален вестник).

⁽³⁾ ОВ С 155, 29.5.2001 г., стр. 21.

⁽⁴⁾ Становище от 13 юни 2001 г. (все още не публикувано в Официален вестник).

⁽⁵⁾ ОВ С 262, 7.10.1995 г., стр. 1.

⁽⁶⁾ ОВ L 63, 13.3.1996 г., стр. 10.

⁽⁷⁾ ОВ С 19, 20.1.1999 г., стр. 1.

- (11) Пълномощията на Върховния комисар за бежанците към Организацията на обединените нации по отношение на бежанците и другите лица които се нуждаят от международна защита следва да бъдат зачитани. Декларация № 17, приложена на основание член 63 от Договора за създаване на Европейската общност към Заключителния акт към Договора от Амстердам, следва да бъде приложена. Тя предвижда провеждането на консултации с Върховния комисар за бежанците към Организацията на обединените нации и други международни организации, които имат отношение към въпроси от политиката към бежанците.
- (12) По същността си минималните стандарти за предоставяне на временна закрила предполагат, че държавите-членки разполагат с правомощията за приемане или прилагане на по-благоприятни разпоредби по отношение на лицата, ползващи се с временна закрила, в случаите на масово навлизане на разселени лица.
- (13) Вземайки предвид изключителния характер на разпоредбите, съдържащи се в настоящата директива, произтичащи от необходимостта да се предприемат действия в случай на масово навлизане или предстоящо масово навлизане на разселени лица, които идват от трети страни и които не са в състояние да се върнат в техните държави по произход, закрилата следва да бъде предоставена за ограничен срок от време.
- (14) Наличието на масово навлизане на разселени лица следва да бъде удостоверено с решение на Съвета, което е обвързващо за всички държави-членки по отношение на разселените лица, за които то се отнася. Следва също да бъдат посочени условията, при които изтича срокът на действие на решението.
- (15) Задълженията на държавите-членки по отношение на условията за прием и пребиваване на лицата, ползващи се с временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица, следва да бъдат формулирани. Тези задължения трябва да бъдат справедливи и да предоставят адекватно ниво на защита на тези, които се нуждаят от нея.
- (16) Във връзка с отношението към лицата, ползващи се с временна закрила по настоящата директива, държавите-членки са обвързани от задълженията, произтичащи от инструментите на международното право, по които те са страна и които забраняват дискриминацията.
- (17) Държавите-членки, съвместно с Комисията, следва да приведат в действие съответните мерки, така че обработката на личните данни да се осъществява при спазване на стандарта на защита, установен с Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни и относно свободното движение на такива данни ⁽¹⁾.
- (18) Следва да бъдат създадени правила, които регулират достъпа до процедурите за предоставяне на убежище в контекста на временната закрила в случаите на масово навлизане на разселени лица, които правила да бъдат в съответствие с международните задължения на държавите-членки и Договора.
- (19) Следва да бъде създадена разпоредба за принципите и средствата, регулиращи връщането в страната по произход, както и мерките, които следва да се предприемат от държавите-членки по отношение на лицата, срокът на чиято временна защита е изтекъл.
- (20) Следва да бъде създадена разпоредба за механизма на солидарност, предвиждащ принос за постигане на баланс между държавите-членки в полаганите от тях усилия за прием на разселени лица в случай на масово навлизане и поемане на последиците от този прием. Механизмът следва да се състои от две части. Първата е финансова, а втората се отнася до действителния прием на лица от държавите-членки.
- (21) Прилагането на режима на временна закрила следва да бъде съпроводено с административно сътрудничество между държавите-членки в тясна връзка с Комисията.
- (22) Необходимо е да се определи критерият за изключване на определени лица от кръга на тези, на които се предоставя временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица.
- (23) Целите на предложените действия, а именно да бъдат определени минимални стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица и мерки за поддържане на баланса между държавите-членки в усилията, полагани от тях за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием, не могат да бъдат постигнати в задоволителна степен от държавите-членки индивидуално. По причини, свързани с мащаба или постигнатия резултат, целите на предложените действия биха били по-добре постигнати на общностно равнище. Поради това, Общността може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарността, установен в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалността, установен в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.
- (24) В съответствие с член 3 от Протокола за позицията на Обединеното кралство и Ирландия, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за създаване на Европейската общност, с писмо от 27 септември 2000 г. Обединеното кралство уведоми за желанието си да вземе участие в приемането и прилагането на настоящата директива.
- (25) В съответствие с член 1 от горепосочения протокол Ирландия не участва в приемането на настоящата директива. Съответно, независимо от член 4 от горепосочения протокол, разпоредбите на настоящата директива не се прилагат по отношение на Ирландия.
- (26) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокола за позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за създаване на Европейската общност, Дания не участва в приемането на настоящата директива и поради това не е обвързана с нея, нито е субект при прилагането ѝ,

⁽¹⁾ ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31.

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ГЛАВА I

Общи разпоредби

Член 1

Целта на настоящата директива е да определи минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица от трети страни, които не са в състояние да се върнат в страната по произход, и за поддържане на баланса между държавите-членки в полаганите от тях усилия за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием.

Член 2

За целите на настоящата директива:

- a) „временна закрила“ означава процедура, която има характер на изключителна мярка. Временната закрила цели, в случай на масово навлизане или заплаха от масово навлизане на разселени лица от трети страни, които не могат да се завърнат в страната по произход, предоставяне на незабавна и временна закрила, особено когато съществува също и опасност системата за убежище да изпадне в невъзможност да разгледа всички искания, без това да доведе до неблагоприятни последици за нейното ефективно функциониране. Тази изключителна мярка се предприема в интерес на горепосочените засегнати лица и на други лица, търсещи закрила;
- б) „Женевска конвенция“ означава Конвенцията за статута на бежанците от 28 юли 1951 г., изменена с Нюйоркския протокол от 31 януари 1967 г.;
- в) „разселени лица“ означава гражданите на трети страни или лицата без гражданство, които е трябвало да напуснат тяхната държава или регион по произход, или са били евакуирани в отговор на призив от международни организации, и не са в състояние да се завърнат продължително време в безопасна обстановка поради преобладаващата ситуация в тази държава. Възможно е тези лица да попадат в приложното поле на член 1А от Женевската конвенция или на други международни или вътрешни актове, които предоставят международна закрила. Това са лицата, които:
 - i) са напуснали области на въоръжен конфликт или разраствашо се външно насилие;
 - ii) са застрашени или са станали жертви на систематично или общо насилие, упражнявано по отношение на техните човешки права;
- г) „масово навлизане“ означава пристигане в Общността на голям брой лица, идващи от определена държава или географска област, като тяхното пристигане в Общността е спонтанно или подпомогнато, например посредством програма за евакуация;
- д) „бежанци“ означава граждани на трета държава или лица без гражданство по смисъла на член 1А от Женевската конвенция;

- e) „непридружавани непълнолетни“ означава граждани на трета държава или лица без гражданство, ненавършили осемнадесет години, които пристигат на територията на държавите-членки непридружени от възрастно лице, отговарящо за тях по силата на закон или обичай, и доколкото те не се намират под грижите на такова лице, или непълнолетни, оставени без придружител, след като с влезли в територията на държавите-членки;
- ж) „разрешение за пребиваване“ означава всяко разрешение или одобрение, издадено от властите на държава-членка, в предвидената от законодателството на тази държава форма, даващо на гражданина на трета държава или на лицето без гражданство основание да пребивава на нейната територия;
- з) „спонсор“ означава гражданин на трета държава, ползващ се с временна закрила в държава-членка въз основа на решение, прието на основание член 5, който желае членовете на неговото семейство да се присъединят към него.

Член 3

1. Режимът на временната закрила не е преюдициален по отношение на признаването на бежански статут по Женевската конвенция.
2. Държавите-членки прилагат режима на временна защита при стриктно спазване на човешките права и основните свободи, и на техните задължения за недискриминация.
3. Възникването, прилагането и прекратяването на режима на временна закрила е предмет на консултации със Службата на върховния комисар за бежанците към Организацията на обединените нации (ВКБООН) и други международни организации, имащи отношение по въпроса.
4. Настоящата директива не се прилага по отношение на лицата, които са били приети по схеми за предоставяне на временна закрила преди влизането ѝ в сила.
5. Настоящата директива не засяга изключителното право на държавите-членки да приемат или запазят по-благоприятни условия за лицата, по отношение на които се прилага режимът на временна закрила.

ГЛАВА II

Срок и прилагане на временната закрила

Член 4

1. Независимо от разпоредбата на член 6 срокът на временната закрила е една година. Освен ако не е прекратена на основанията, съдържащи се в разпоредбата на член 6, параграф 1, буква б), временната закрила може да бъде продължавана автоматично на шест месеца за максимален срок от една година.
2. В случай че причините, довели до необходимостта от предоставяне на временна закрила, продължават да са налице, Съветът по предложение на Комисията, която разглежда всяко искане на държава-членка, отправено към нея за предложение пред Съвета, може да вземе решение с квалифицирано мнозинство за продължаване на срока на тази временна закрила за срок до една година.

Член 5

1. Съществуването на масово навлизане на разселени лица се удостоверява с решение на Съвета. Решението на Съвета се приема с квалифицирано мнозинство въз основа на предложение, направено от Комисията, която разглежда всяко искане, направено от държава-членка за отправяне на предложение пред Съвета.

2. Предложението на Комисията съдържа минимум следното:

- а) описание на различните групи от лица, по отношение на които се прилага режимът на временна закрила;
- б) датата, от която временната закрила влиза в сила;
- в) преценка на мащаба на придвижване на разселените лица.

3. Решението на Съвета въвежда временна закрила за разселените лица, за които то се отнася, във всички държави-членки в съответствие с разпоредбите на настоящата директива. Това решение следва да съдържа минимум следното:

- а) уточняване на специфичните групи от лица, по отношение на които се прилага режимът на временна закрила;
- б) датата, от която временната закрила влиза в сила;
- в) информация, получена от държавите-членки за възможностите им за прием;
- г) информация от Комисията, ВКБООН, както и от други международни организации, имащи отношение по въпроса.

4. Решението на Съвета се основава на:

- а) преценка на обстановката и мащаба на придвижване на разселените лица;
- б) преценка на целесъобразността от създаване на режим за временна закрила, вземайки предвид потенциалната спешна помощ и действията на място или съответно непригодността на такава мярка;
- в) информация, получена от държави-членки, Комисията, ВКБООН, както и от други международни организации, имащи отношение по въпроса.

5. Европейският парламент следва да бъде информиран за решението на Съвета.

Член 6

1. Временната защита се преустановява в следните случаи:

- а) когато максималният срок е изтекъл; или
- б) по всяко време, с решение на Съвета, прието с квалифицирано мнозинство въз основа на предложение, направено от Комисията, която разглежда всяко искане на държава-членка за отправяне на предложение пред Съвета.

2. Решението на Съвета се основава на установяването на факта, че обстановката в страната по произход е такава, че разрешава завръщането за продължително време в сигурни условия на лицата, ползващи се от временна закрила при стриктно спазване на правата на човека и основните свободи, както и задълженията за

недискриминация на държавите-членки. Европейският парламент следва да бъде информиран за решението на Съвета.

Член 7

1. Държавите-членки могат да разширят обхвата на временната закрила така, както е предвидено в настоящата директива. Обхватът може да бъде разширен за допълнителни категории разселени лица извън посочените в член 5. По отношение на тези категории лица решението на Съвета е приложимо, когато те са разселени по същите причини и от същата държава или област по произход. В този случай държавите-членки нотифицират незабавно Съвета и Комисията.

2. Разпоредбите на членове 24, 25 и 26 не се прилагат по отношение на използването на възможността, предвидена в параграф 1, с изключение на структурната подкрепа на Европейския бежански фонд, създаден с Решение 2000/596/ЕО ⁽¹⁾, при условията, посочени в настоящата директива.

ГЛАВА III

Задължения на държавите-членки по отношение на лицата, ползващи се с временна закрила

Член 8

1. Държавите-членки приемат мерките, необходими за предоставяне на лицата, ползващи се с временна закрила, на разрешения за пребиваване за целия срок на закрилата. За тази цел се издават документи или други подобни свидетелства.

2. Независимо от продължителността на срока на валидност на разрешението за пребиваване, посочено в параграф 1, статутът, предоставен от държавите-членки на лицата, ползващи се с временна закрила, не може да бъде по-малко благоприятен от така определения в членове 9—16.

3. В случай на необходимост държавите-членки предоставят на лицата, които се приемат на тяхната територия, за целите на временната закрила, всички условия за снабдяване с визи, включително транзитни визи. Формалностите трябва да бъдат сведени до минимум поради спешността на ситуацията. Визите следва да бъдат издавани безплатно или тяхната стойност да бъде сведена до минимум.

Член 9

Държавите-членки предоставят на лицата, ползващи се с временна закрила, документ на език, който би могъл да бъде разбран от тях, в който отнасящите се до тях разпоредби за временна закрила да бъдат ясно посочени.

Член 10

За да създадат възможност за ефективно прилагане на решението на Съвета, посочено в член 5, държавите-членки регистрират личните данни, съдържащи се в приложение II, буква а), отнасящи се до лицата, ползващи се с временна закрила на тяхната територия.

⁽¹⁾ ОВ L 252, 6.10.2000 г., стр. 12.

Член 11

Държава-членка връща обратно на територията си лице, ползващо се с временна закрила, ако това лице пребивава или се опитва да влезе на територията на друга държава-членка без разрешение по време на периода, за който се отнася решението на Съвета, посочено в член 5. Държавите-членки могат на основата на двустранно споразумение да вземат решение за неприлагане на настоящия член.

Член 12

Държавите-членки разрешават за срок, непревишаващ срока на временната закрила, на лицата, ползващи се с временна закрила, да се ангажират с намиране на работа или упражняване на свободна професия при спазване на разпоредбите, регулиращи съответната професия, както и на дейности, като образователни възможности за възрастни, професионално обучение и придобиване на практически опит. Поради причини, свързани с политиката по отношение на пазара на труда, държавите-членки могат да предоставят предимство на граждани на Европейския съюз и на граждани от държави, обвързани с Договора за Европейското икономическо пространство, както и на законно пребиваващи на техните територии граждани на трети страни, които получават помощи за безработни. Приложими са общите разпоредби на законодателството в сила, отнасящи се до заплащането на труда, достъпа до системите за социално осигуряване, заетостта или дейностите, свързани с упражняването на свободни професии, както и други условия, свързани със заетостта.

Член 13

1. Държавите-членки гарантират, че лицата, ползващи се с временна закрила, имат достъп до подходящо настаняване или ако това е необходимо, получават средства за намиране на настаняване.

2. Държавите-членки създават разпоредби за предоставяне на помощи от „Социални грижи“ на лицата, ползващи се с временна закрила, като средства за съществуване и медицинско обслужване, в случай че те не разполагат с необходимите средства. Независимо от разпоредбата на параграф 4, помощта, необходима за медицинско обслужване, включва минимално изискващата се помощ при спешни случаи и медицинско обслужване от първа необходимост в случай на болест.

3. Когато лицата, ползващи се с временна закрила, работят или упражняват свободна професия, при определяне на предложената степен на оказване на помощ се взема предвид възможността им да поемат разходите, свързани с техните нужди.

4. Държавите-членки осигуряват необходимото медицинско или друго обслужване на лицата, ползващи се с временна закрила, които имат особени нужди, като придружаване на непълнолетни или лица, преживели мъчения, изнасилване или други сериозни форми на психологично, физическо или сексуално насилие.

Член 14

1. Държавите-членки предоставят на лицата под 18-годишна възраст, ползващи се с временна закрила, достъп до образователната система при същите условия, като гражданите на приемащата държава-членка. Държавите-членки могат да предвидят, че такъв достъп се ограничава до държавната образователна система.

2. Държавите-членки могат да предоставят на възрастните, ползващи се с временна закрила, достъп до общата образователна система.

Член 15

1. За целите на настоящия член в случаите, когато създадени вече в страната по произход семейства са били разделени поради обстоятелствата, свързани с масовото наплизане, следните лица се считат за част от семейството:

- a) брачният партньор на спонсора или неговия/нейния небрачен партньор в случай на стабилна извънбрачна връзка, когато законодателството или практиката на съответната държава-членка урежда статута на небрачните двойки по начин, сравним с този на брачните двойки в законодателството, отнасящо се до чужденците; неженените непълнолетни деца на спонсора или на неговия/нейния брачен партньор, без оглед на това дали те са родени или не в брак, или са осиновени;
- b) други близки роднини, които са живели заедно като част от семейната единица по времето на събитията, довели до масовото наплизане и които са били изцяло или в значителна степен зависими от спонсора по това време.

2. В случаите, когато отделни членове на семейството се ползват от временна закрила в различни държави-членки, държавите-членки са задължени да съберат членовете на семейството, ако те отговарят на условията, посочени в параграф 1, буква а), вземайки предвид желанието на съответните членове на семейството. Държави-членки могат да събират членове на семейства, когато те отговарят на условията, посочени в параграф 1, буква б), вземайки предвид при всеки отделен случай допълнителните затруднения, които биха възникнали за тях, ако не се съберат заедно.

3. Когато спонсорът се ползва от временна закрила в една държава-членка и един или няколко членове на семейството не са все още в държава-членка, държавата-членка, където спонсорът се ползва от временна закрила, се задължава да събере членовете на семейството, които се нуждаят от закрила, със спонсора, ако те отговарят на условията, посочени в параграф 1, буква а). Държавата-членка може да събере членовете на семейството, които се нуждаят от закрила, със спонсора, ако те отговарят на условията, посочени в параграф 1, буква б), вземайки предвид при всеки отделен случай допълнителните затруднения, които биха възникнали за тях, ако не се съберат заедно.

4. При прилагането на настоящия член държавите-членки са задължени да вземат предвид най-вече интересите на детето.

5. Вземайки предвид членове 25 и 26, съответните държави-членки решават в коя държава-членка да се осъществи събирането на семейството.

6. На членовете на семейства, които са били събрани, се предоставя разрешение за пребиваване в рамките на временната закрила. За тази цел се издават документи или други подобни свидетелства. След прехвърлянето на членове на семейства на територията на друга държава-членка с цел събирането им по параграф 2 издадените разрешения за пребиваване се изземат и задълженията по отношение на съответните лица, свързани с временната закрила в държавата-членка, от която те отпътуват, се прекратяват.

7. Практическото прилагане на настоящия член може да изисква сътрудничество със съответните международни организации.

8. Всяка държава-членка е задължена по искане на друга държава-членка да предостави информацията, предвидена в приложение II, отнасяща се до лице, получаващо временна закрила, необходима за разглеждане на въпрос по настоящия член.

Член 16

1. Държавите-членки във възможно най-кратки срокове предприемат мерки, осигуряващи необходимото представителство на непридружавани непълнолетни, ползващи се от временна закрила, посредством законно настойничество или ако това е наложително, представителство от страна на организация, грижеща се за непълнолетните, или посредством друг подходящ начин на представителство.

2. По време на срока на действие на временната закрила държавите-членки са задължени да осигурят настаняване на непридружаваните непълнолетни:

- а) при възрастни роднини;
- б) в семейства за отглеждане;
- в) в приемни центрове, разполагащи със специални условия за непълнолетни или друго настаняване, подходящо за непълнолетни;
- г) при лицето, което е полагало грижи за детето по време на изселването.

Държавите-членки предприемат необходимите стъпки, за да направят възможно настаняването. Съгласието на възрастния или възрастните се удостоверява от държавите-членки. Мнението на детето се преценява с оглед на неговата възраст и зрялост.

ГЛАВА IV

Достъп до процедурата за предоставяне на убежище в контекста на временната закрила

Член 17

1. Лицата, които се ползват с временна закрила, трябва да имат възможност да подадат молба за предоставяне на убежище по всяко време.

2. Когато разглеждането на която и да е молба за предоставяне на убежище не е било извършено преди изтичане на срока на временната закрила, то следва да приключи след изтичането на този срок.

Член 18

При определяне на това, коя държава-членка отговаря за разглеждане на молбите за предоставяне на убежище се прилагат определени критерии и механизми. Държавата-членка, отговаряща за разглеждането на молбата за предоставяне на убежище, подадена от лице, ползващо се с временна закрила в съответствие с разпоредбите на настоящата директива, е оная държава-членка, която е приела неговото прехвърляне на територия си.

Член 19

1. Държавите-членки могат да предвидят, че статутът на ползващия се с временна закрила не би могъл да се съчетава едновременно с този на кандидатстващия за статут на бежанец, докато трае разглеждането на молбата.

2. Когато, след като бъде разгледана молбата за предоставяне на убежище, на лице, имащо право на или ползващо се с временна закрила, не бъде предоставен бежански статут или каквато и да е друга форма на закрила, държавата-членка, независимо от разпоредбата на член 28, предоставя на това лице временна закрила или възможност да продължи да се ползва от режима на временна закрила за оставащия срок от време.

ГЛАВА V

Връщане и мерки след изтичане на срока на временната закрила

Член 20

Независимо от разпоредбите на членове 21, 22 и 23, когато срокът на временната закрила изтече, се прилагат общите разпоредби на законодателството за закрила и на законодателството, отнасящо се до чужденците в държавите-членки.

Член 21

1. Държавите-членки предприемат мерките, необходими, за да направят възможно доброволното завръщане на лицата, ползващи се с временна закрила или срокът на чиято временна закрила е изтекъл. Държавите-членки гарантират приемането на разпоредби, регулиращи доброволното завръщане на лицата, ползващи се с временна закрила, улесняващи тяхното завръщане при зачитане на човешкото достойнство.

Държавата-членка създава гаранции, че решението, взето по отношение на тези лица за връщане, е взето при цялостно отчитане на фактите. Държавите членки могат да предвидят проучващи посещения.

2. До изтичане на срока на временната закрила държавите-членки, вземайки предвид преобладаващите обстоятелства в страната по произход, отговарят положително на молбите за връщане в приемащата държава-членка от лица, които са се ползвали с временна закрила и упражняват правото си на доброволно връщане.

3. В края на срока на временната защита държавите членки могат да предвидят задълженията, посочени в глава III да бъдат продължени индивидуално по отношение на лицата, ползващи се с временна закрила и подпомогнати от доброволна програма за връщане. Продължаването има действие до датата на връщане.

Член 22

1. Държавите-членки предприемат мерките, необходими, за да гарантират, че принудителното връщане на лица, чийто срок на временна закрила е изтекъл и които не могат да бъдат приети, се осъществява при стриктно зачитане на човешкото достойнство.

2. В случаите на принудително връщане държавите-членки разглеждат всички непреодолими хуманитарни причини, които могат да направят връщането невъзможно или неприемливо в определени случаи.

Член 23

1. Държавите-членки предприемат необходимите мерки относно условията за пребиваване на лица, които са се ползвали от временна закрила и от които, поради здравословното им състояние, е неприемливо да се очаква, че могат да пътуват; когато например тези лица биха претърпели сериозни негативни последици, ако тяхното лечение бъде нарушено. Тези лица не могат да бъдат отпратени, докато ситуацията продължи да съществува.

2. Държавите-членки могат да разрешат на семействата, чиито деца са непълнолетни и посещават училище в държава-членка, да се възползват от условията за пребиваване, даващи възможност на тези деца да завършат текущия учебен период.

ГЛАВА VI

Солидарност

Член 24

Мерките, предвидени в настоящата директива, се подпомагат от Европейския фонд за бежанците, създаден с Решение 2000/596/ЕО, при условията, определени в същото решение.

Член 25

1. В духа на солидарността в Общността държавите-членки приемат лица, които имат право на временна закрила. Държавите-членки посочват — в цифри и обобщено възможността, с която разполагат за прием на такива лица. Тази информация се съдържа в решението на Съвета, посочено в член 5. След приемането на посоченото решение държавите-членки могат да дадат информация за възможности за допълнителен прием, като за това нотифицират Съвета и Комисията. Тази информация се изпраща своевременно и до ВКБООН.

2. Съответните държави-членки, в сътрудничество с компетентните международни организации, гарантират, че лицата, определени в посоченото в член 5 решение на Съвета, които все още не

са пристигнали в Общността, са изразили желанието си да бъдат приети на територията на тези държави-членки.

3. Когато броят на лицата, имащи право на временна закрила вследствие внезапно и масово навлизане, превиши капацитета за прием, определен в параграф 1, Съветът разглежда ситуацията по спешност и предприема необходимите действия, включително препоръчва допълнителна подкрепа за засегнатите държави-членки.

Член 26

1. Докато трае временната закрила държавите-членки си сътрудничат взаимно по отношение на прехвърлянето на пребиваването на лицата, ползващи се с временна закрила, от една държава-членка в друга при наличие на съгласие за такова прехвърляне от страна на засегнатите лица.

2. Всяка държава-членка съобщава исканията за прехвърляне на другите държави-членки и уведомява Комисията и ВКБООН. Държавите-членки информират държавата-членка, направила искането, за техните възможности за прием на лицата, подлежащи на прехвърляне.

3. Държава-членка по искане, направено от друга държава-членка, предоставя необходимата информация, определена в приложение II, относно лице, ползващо се с временна закрила, с цел да бъде разгледан въпрос по настоящия член.

4. Когато е осъществено прехвърляне от една държава-членка в друга, разрешението за пребиваване в държавата-членка, от която се отпътува, се прекратява. Прекратяват се и задълженията по отношение на лицата, които се прехвърлят във връзка с временната закрила в държавата-членка, от която се отпътува. Новата приемаша държава-членка предоставя временна закрила на тези лица.

5. Държавите-членки използват образеца на паспорта, определен в приложение I, за прехвърлянето между тях на лица, ползващи се с временна закрила.

ГЛАВА VII

Административно сътрудничество

Член 27

1. За целите на административното сътрудничество, изискващо се за прилагането на режима на временна закрила, всяка от държавите-членки определя национална точка за контакт, за чийто адрес те се уведомят взаимно, както и уведомяват Комисията. Държавите-членки, в сътрудничество с Комисията, предприемат всички необходими мерки за установяване на директно сътрудничество и обмяна на информация между компетентните власти.

2. Държавите-членки редовно и възможно най-бързо обменят данни, отнасящи се до броя на лицата, ползващи се с временна закрила, и пълна информация относно националните закони, подзаконови и административни разпоредби, отнасящи се до прилагането на режима на временна закрила.

ГЛАВА VIII

Специални разпоредби

Член 28

1. Държава-членка може да изключи дадено лице от предоставянето на временна закрила, когато:

- а) са налице сериозни основания да се счита, че:
- i) той/тя е извършил/а престъпление срещу мира, военно престъпление или престъпление срещу човечеството, така, както е формулирано в международните инструменти, съдържащи разпоредби по отношение на такива престъпления;
 - ii) той или тя е извършил/а сериозно неполитическо престъпление извън приемащата държава-членка преди неговото или нейното приемане като лице, ползващо се с временна закрила, в тази държава-членка. Степента на строгост на очакваното преследване се преценява въз основа на характера на криминалното престъпление, за извършването на което въпросното лице е заподозряно. По-специално жестоки действия, дори извършени, както се твърди с политическа цел, могат да бъдат класифицирани като сериозни неполитически престъпления. Това се отнася както за участниците в извършването на престъплението, така и за подстрекателите към извършване на престъпление;
 - iii) той или тя е виновен/виновна за действия, противоречащи на целите и принципите на Организацията на обединените нации;
- б) са налице достатъчно основания, че той или тя е заплаха за сигурността на приемащата държава-членка или поради това, че е бил/а признат/а за виновен/виновна и осъден/осъдена с влязла в сила присъда за конкретно сериозно престъпление, той или тя представлява заплаха за обществото в приемащата държава-членка.

2. Причините за изключване, посочени в параграф 1, се основават изключително на личното поведение на съответното лице. Решенията или мерките за изключване се основават на принципа на пропорционалността.

ГЛАВА IX

Заклучителни разпоредби

Член 29

Лицата, които са били изключени от режима на временна закрила или събиране на семейства от държава-членка, имат право на обжалване в съответната държава-членка.

Член 30

Държавите-членки определят правилата за налагане на санкции, приложими по отношение на нарушаване на разпоредбите на вътрешното законодателство, прието в съответствие с настоящата директива, и предприемат всички мерки, необходими за гарантиране на тяхното прилагане. Предвидените санкции трябва да бъдат ефективни, съразмерни и възпиращи.

Член 31

1. Не по-късно от две години след датата, определена в член 32, Комисията подготвя доклад до Европейския парламент и до Съвета за прилагането на настоящата директива в държавите-членки и прави предложения за необходимите изменения. Държавите-членки изпращат на Комисията цялата информация, необходима за подготвянето на този доклад.

2. След представяне на доклада, предвиден в параграф 1, Комисията най-малко веднъж на пет години докладва на Европейския парламент и на Съвета за прилагането на настоящата директива в държавите-членки.

Член 32

1. Държавите-членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, най-късно до 31 декември 2002 г. Те незабавно информират Комисията за това.

2. Когато държавите-членки приемат тези мерки, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

Член 33

Настоящата директива влиза в сила в деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейските общности*.

Член 34

Адресати на настоящата директива са държавите-членки в съответствие с Договора за създаване на Европейската общност.

Съставено в Брюксел на 20 юли 2001 година.

За Съвета

Председател

J. VANDE LANOTTE

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Образец на паспорт за прехвърляне на лица, на които е предоставена временна защита

ПАСПОРТ

Наименование на държавата-членка, която издава паспорта:

Референтен номер (*):

Издаден на основание член 26 от Директива 2001/55/ЕО от 20 юли 2001 г. за определяне на минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица и за мерките за поддържане на баланса между държавите-членки в полагането на усилия от тяхна страна за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием.

Валиден само за трансфер от (1) до (2).

Съответното лице трябва да се представи в (3) до (4).

Издаден в:

ФАМИЛИЯ:

СОБСТВЕНО И БАЩИНО ИМЕ

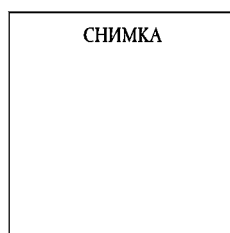
МЯСТО И ДАТА НА РАЖДАНЕ:

Когато става въпрос за непълнолетен, името/имената на родителя/настойника

ПОЛ:

ГРАЖДАНСТВО:

Дата на издаване:

ПЕЧАТ

Подпис на бенефициера: За компетентния орган:

Самоличността на притежателят на паспорта е била определено от органите на (5) (6)

Самоличността на притежателя на паспорта не е установена

Настоящият документ е издаден единствено на основание член 26 от Директива 2001/55/ЕО и не съставлява документ, който е равнозначен на документ за пътуване, който дава основание за преминаване на външна граница или документ, който доказва самоличността на лицето.

(*): Референтният номер се вписва от държавата, от която се прави прехвърлянето в друга държава-членка.

(1) Държавата-членка, от чиято територия се прави прехвърлянето.

(2) Държавата-членка, към чиято територия се прави прехвърлянето.

(3) Мястото, на което лицето трябва да се представи при пристигането си във втората държава-членка.

(4) Крайният срок, в който лицето трябва да се представи при пристигането си във втората държава-членка.

(5) Въз основа на следните пътни документи или документи за самоличност, представени на органите.

(6) Въз основа на документи, различни от пътни документи или документи за самоличност.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Информацията, посочена в членове 10, 15 и 26 от директивата, включва, когато това е необходимо, един или повече от следните документи или данни:

- а) лични данни за съответното лице (име, гражданство, дата и място на раждане, семейно положение, семейни връзки);
- б) документи за самоличност или документи за пътуване на съответното лице;
- в) документи, удостоверяващи семейни връзки (свидетелство за брак, удостоверение за раждане, документ за осиновяване);
- г) друга информация, която е от основно значение за установяване на самоличността на лицето или семейните отношения;
- д) разрешения за пребиваване, визи или решения за отказ за пребиваване, издадени на съответното лице от държавата-членка и документи, въз основа на които са издадени решенията;
- е) разрешения за пребиваване и молби за виза, подадени от съответното лице и висящи дела в държавата-членка и етапа, на който се намира процедурата по тези дела.

Държавата-членка, която предоставя информацията, уведомява за всяка промяна на тази информация държавата-членка, която изисква информацията.
